

VOIESCE ȘI VEI PUTE

	CAPIT.	DIST.
PE ANU	LEI NOU 48	— 58
PE SESE LUNĀ	"	24 — 29
PE TREI LUNĀ	"	12 — 15
PE CA LUNA	"	5 — 6
UNU ESEMPLARU 24 BANĀ		
PENTRU PARIS PE TRIMESTRU FR. 20.		
PENTRU AUSTRIA FIOR. 10 VAL. AUST.		

ROMANULU

Articolele trimise și nepublicate se voru ardă. — Redactoru răspundetorū Eugeniu Carada.

LUMINEZA-TE ȘI VEI FI

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI ȘI RECLAME
SE ADRESA ÎN BUCUREȘTI, LA ADMINISTRATIUNEA
ZIARULUI
ÎN DISTRICTE LA CORESPONDENȚII DIARIULUI ȘI
PRIN POSTA. — LA PARIS LA D. DARRAS-HALLEGRAN
RUE DE L'ANCIENNE COMEDIE NO. 5.
ANUNCIERILE
LINIA DE 30 LITERE. 40 BANĀ
INSERTIUNI ȘI RECLAME, LINIA . . . 2 LEI NOU

SERVITIUN TELEGRAFICU ALU ROMANULUI.

FRANCFORT, 2 Martie. Principele Napoleone a sositu aji la amia-ji. A fostu primitu la gara căiel ferate de către consulele franceze. Atătu plecarea cătu și scopul căteloriel suntu încă necunoscutu.

PARIS. Diariiele France, Etendard, Patrie demintu scometele că Francia ar fi trimisū uā notā Rusiei și Prusiei, precumū șacelu-a despre uā epistolā a Principelui Carol alu Romāniei către imperatoarele Napoleone.

(Serviciulū privatū alū „Monitorulū“.)

BERLIN, 29 Februarū. — La Inchiderea sesiunii, regele a mulțumitū prin discursulū seū Adunării, pentru adoptarea diferitelorū proiecte de legi. Elū a dișu că vede autonomia provinciale cu fericire, stabilitā prin votarea fondurilor provinciale, pentru Hanovra, că tractatele cu principii deposedași asicuru uā desvoltare liniscitā Statulū; că în afarā guvernulū se silese a face se isbutescā influența sea în favoarea mântinerii păcii. Aceste silițe conținu garanții de succesū pentru că suntu susținute cu bună voință de către cele alte puteri.

VIENNA, 29 Februarū. — Diariulū oficiosū Debats dice că explicațiunile diplomatice aū redusū cu totulū scometele despre concentrarea trupelorū rusești, la frontariile Basarabiei; pentru ca frontaria despre Prutu se fiā bine păzitā de către autoritățile rusești spre a nu lāsa se pătrunzā în Romānia și Bulgaria, miscarea Slavo-filā, care subsiste māt cu semā în Rusia Meridionale, spre acelu sfișitū căte-va companii de vīnatori aū fostu apropiate de frontarie.

NIZZA, 29 Februarū. — Regele Ludovicū alū Bavariei a muritū aji diminețā.

LONDRA, 29 Februarū. — Parlamentulū sa amānatū pīnā Joui. Regina a aprobatū lista ministeriale a lui Disraeli.

PARIS, 29 Februarū. — Patria dice că, contrariū sgomotelorū respīndite, ea crede a seī pozitivū că principele Napoleonū, nare nicū uā misiune. Elū va petrece căte va diē la Stuttgart.

PARIS, 2 Martiu. — Monitorulū constatā caracterulū pacificū și conciliantū alū discursulū regelū Prusiei. Patria și Etendard demintu corepondențele streine asupra agitațiunii provenite din arestările de la 24 Februarū. Francia dice că eri a avutū locū uā lungā întrevedere între Boudbergū și Moustier. Asicuru că Boudberg, în întrevorbirile sele cu diplomații a afirmatū sinceritatea simțimētelorū celorū pacifice ale Rusiei. Rusia are ferma hotārtē de a nu desbina pe cele alte cabinete în restiunea care concerne sōrta creștinilorū din Orientū.

CONSTANTINOPOLE, 2 Martiū. — Rușdipașa a demisionatū; Namic e numitū successorē seū. Omer pașa va țina provisoriiu totololulū reshelului pēnā la întōrcerea lui Namic.

VIENNA 2 Martiū. — Se asicuru că Tegetofū va înlocui pe arhiducele Leopold, comandatele marinei. Debats, dice că uā circularā din Constantinopole, constatā astițina strāinā însurecțiunea Candiei, cea-a cē impēdicā succesulū misiunii marelui-vizir.

București 20 Făurarū 3 Martiūiorū

Societatea politicā anonimā, în revista din intru de aji, a organulū seū, (Presa) vorbesce de cele pe-trecute în Senatū la 9, 10 și 12 Făurarū. După ce dā sēma de interpelarea făcutā de d. Ionescu, în privința unorū cuvinte dișe în Camera de d. Ministru alū justiției, apoi dișe:

„Discusiunea pornitā asupra unei cestiuni speciale, anume determinatā, a alunecatū, nu scimū cumū, pe terāmulū unei acușatiuni generale în contra faptelorū, și mai alesū a tendințelorū domnilorū Ministrii, și a datū locū la uā luptā invierșunotā între guvernū și opoșițiunea din Senatū, luptā care se sfișī printr'unū votū temperatū; căci, negreșitū, că după căte s'au dișu în Senatū, în cursulū acestorū trei diē de cătrā oratorii opoșițiunii, și mai alesū de

către șefulū iei, D. G. Costa-Foru, în contra guvernulū, propunerea finalē, care era menitā a opurma lupta și a asicuru biruința opoșițiunii, și care s'a și votatū, a fostu palidū și chiarū pucinu logicā, pentru că dupe ordinea naturale a lucrurilor, debaterile urmate în sēnulū Senatulū și discursurile pronunciate la adresa bancelū ministeriale nu putea se aibā altū sfișitū decātū punerea ministriilorū în acușatiune, seū, celū mai pucinu, unū votū de blamū motivatū. Acēsta ar fi fostu soluțiunea naționalā 1) și logicā a incidentelū.

În aceste linie, — afarā numai dacā societatea politicā anonimā de la Presa, n'are șunū limbagiū cu totulū osebitū d'alū acestorū-l'alți muritorii cari spunū pe faciā și ideiele și numele lorū — în aceste linie, dișemū, omenii politici de la Presa combatū, în modulū celū mai clarū, opoșițiunea din Senatū și pe președintele Senatulū. Ei spunū, primo, că opoșițiunea a alunecatū, și președintele a lāsatu-o salunece, de la uā cestiune speciale, anume determinatā, pe terāmulū unei acușatiuni generale, și încă chiarū a unei acușatiuni de tendințe. Ei mai adaogā trei cuvinte forte însemnate: „nu scimū cumū.“ Cândū darū uā Camerā, „de la uā cestiune speciale și anume determinatā, alunecā pe terāmulū unei acușatiuni generale;“ cândū acea acușatiune se face „mai alesū asupra tendințelorū,“ și cândū acea alunecare șacusare se face „nu scimū cumū,“ acușarea ce se face și corpulū alunecătorii și președintelū seū, este forte seriōsā. Ce pōte ascepta cineva bunū, de la uā opoșițiune care, chiarū cândū are în faciā-i uā cestiune specialā și anume determinatā, ea alunecā pe terāmulū acușatiunilorū și merge pānā face, nu scimū cumū, acușatiuni de tendințe?

A doua acușare ce facū opoșițiunii Senatulū este că propunerea ce a făcutū ș'a votatū a fostu „palidā și pucinu logicā;“ că soluțiunea ce a datū incidentelū n'a fostu nicū „naționalē, (fiā și raționalē) nicū logicā.“ Așia darū, maioritaea Senatulū, dupe anonimū bārbați politici de la Presa, alunecā, face procese de tendințe, ș'acēsta „nu scimū cumū,“ ș'ajunge la soluțiuni anti-naționale, sau anti-raționale și ne-logice.

Dup'acēsta, anonimū bārbați politici de la Presa, urcā delulū Mitropoliei și dișe:

„Maioritaea Camerei, forte mfișnitā, ș'afectatā d'acēstū supēratorū incidentē care venise se turbure esistența, de ordinariū, atitū depacnicā și seninā a domnilorū ministrii, nu gāsesce nicū unū miđlocū mai nemeritū pentru a'i consola de cătū dāndū la rēndulū iei unū votū de blamū Senatulū și exprimēndū cu acēstā ocașiune din noū, domnilorū Ministrii, deplina sea încredere, de care nimeni nicū n'adātā nu s'a îndouitū.“

Se ne oprimū unū momentū aci spre a atrage atēnțiunea publiculū

1) Suntemū dispuși a crede craci este uā greșialā de tiparū; că scriitorulū politicū a scrisū raționalē, erū nu naționalē, de și dupe atacurile ce face guvernulū în antēiulū numărū alū Presei, putemū dișe că dupe dumnelorū unū votū de blamū ministeriulū și chiarū darea lui în judecatā ar fi unū faptū naționalē.

asupra linielorū de mai susū, ale diariulū Presa, ce le suptū-liniarāmū.

Aji, 20 Februarū, în alū douile-a numărū dișe: „acēstū supēratorū incidentē care venise se turbure esistența, de ordinariū, atitū depacnicā și seninā a domnilorū ministrii;“ ș'alātā-erī, la 18 Februarū în primulū no. totū acēstū diariū a dișū: „Apstrațiune făcāndū d'aceā fracțiune, care se numesce liberā și independentē, și care a nceputū a face diē amare partitului roșiu, darū apoi chiarū în sēnulū roșilorū ortodoxi nu este nicū cumū aceā disciplinā“ s. c. l. Cumū darū, politicii de la Presa diēu aji că numai incidentele Senatulū a turburatū esistența pacnicā a d-lorū ministrii, cândū totū dumnelorū aū fostu dișū erī că aū deja diē amare? Și pentru ce dișū că camera a datū unū votū de blamū Senatulū, cândū seū bine că ea n'a făcut de căt a da un votū de încredere ministeriulū? Ore pentru a cădē în asemene contra-dișeri ș'a așita ura între Senatū și Camerā, bārbați politici de la Presa păstrēzā anonimulū?

Dup'acēsta spunū că ministrii „se presintā erū în Senatū, nu dișū nimicū, nu facū nicū unū felū de declaratiune; onor. Senatorii din opoșițiune tacū și ei la rēndulū lorū, și din tăcere se pomenescū d'ua datā că începū erū a lucra împreună ca și cândū nimica nu s'ar fi întēmplatū.“ Anonimū politici de la Presa adaogā că guvernulū trebuia seū se disolve Senatulū, seū, „dacā mesura nu i-a părutū nimeritā în impregiurările de faciā, se se fi retrasū de la putere, seū măcarū se fi provocatū demisiunea ministeriulū justiției,“ seū, ca ministerulū justiției se facā „în Camera de josū și în Senatū amendā onorabile, lucru ce s'arū fi pututū lesne face cu ore care dibāciā.

Se pōte ca anonimū politici de la Presa, se aibā și teoria și practica politicē dibāciē; și de sicuru că dumnilorū, cu densa și printrīnsa, aū făcutū multū bine țerei și la guvernū ș'afarā din guvernū ș'au contribuitū putericū la dobāndirea bunurilorū ce avemū aji; recunōsemū încă c'acēstū guvernū ū lipsesce cu totulū acēstā sciință și prin urmare n'au de cătū se se dechiare doctorii întrēnsa și se reia cārma Statulū. Acușarea însă ce facū și guvernulū și Senatulū n'o credemū drēptā, n'o credemū nicū chiarū dibace căci pe pușini, pe forte pușini ū pōte amāgi.

Senatulū, — dumnilorū aū spusu-o — a alunecatū, de la uā cestiune speciale, în acușārē de tendințe.

Asemene acușārī nu suntū drepte, nu suntū tari, și prin urmare p'acēstū terāmū Senatulū era slabū. Senatulū, — dumnilorū aū spusu-o — a datū uā soluțiune ce nu era nicū raționalā nicū logicā, prin urmare nu era tare p'acēstū terāmū. Senatulū nu putē dacā acumū unū ministeriū care se aibā maioritaea în Camerā și se pōtā spedia, celū pucinu lucrările cele mai urgenti și mai naționale. Ministeriulū la rēndulū seū, nu putē se voiascā disolverea Senatulū, spre a impēdica astū-feliū interesele naționale, ș'astū-felū și Ministeriulū și Senatulū aū fostū în acēstā ocașiune mai pucinu dibaci în adevērū, darū forte înfelepti, și devotați intereselorū

general. Ș'apoi pentru ce una seū alta din aceste puteri trebuia se sacrifice interesele țerei când nicū una nu era nicū chiar jicnitā înamōrea iei proprie, precum se silesc a dișe că erau politicii dibaci și anonimi de la Presa? Senatulū, în independința sea, a criticatū cuvintele dișe în Camerā de ministru; Camera la rāndulū iei, în independința sea, a aplaudatū pe ministru. Senatulū a criticatū politica și tendințele ministeriulū; Camera a fostū d'ua opiniune contrarie. Fiā care corpū a urmatū politica sea și fiā care corpū remāne independentē a-și esprime din noū opiniunea la presintarea proiectelorū de legi. Pentru ce darū Senatulū trebuiā se provōce din noū, și n modū întempestitū și vātāmatorū țerei, unū conflictū căru-i-a nu i se putea da aji uā soluțiune în folosulū generale? pentru ce Senatulū se n'ascepte, pānā ce va putea, în unire cu Camera și mai su semā cu ajutorulū politiciilorū dibaci de la Presa, se pōtā cu votulū de blamū se dē totū d'ua datā ș'unū Ministeriū, care se ducā țerra pe căile cele bune și cu totulū nepārținitōrie, după programa politiciilorū de la Presa?

GUVERNULU ȘI ACUSATORII SEI.

Cândū considerāmū combinarea evenimintelorū cari aū pregătiti și întemeiatū noua stare de lucruri în Romānia, fazele desastrose prin cari aū trecutū, și fluctuațiunile sociali și politice la cari a fostū espusā într'unū timpū de 18 ani, cândū comparāmū nestatornicia și starea de decadință moralā și intelectualā în care ne adusese regimele regulamentulū organicū, cu garanțiile de stabilitate ce ne oferā astā-di uā dinastiā ereditariā; cândū în fine cugetāmū asupra legilorū și principielorū feudali cari constituiaū, acumū 20 de ani, elementele unei administrațiuni odiose, și asupra principielorū umanitare de astā-di, sufletulū nostru este coprinsū de uā venerațiune mutā și adorā în tăcere providința divină, care în impregiurările cele mai critice, ne-a feritū de tōte calamități.

Ordinorū suveranū alū destinateleorū omenesci a președutū totūde-una la destinatele patriei nōstre. Sufletulū nostru din contra este coprinsū de uā durere profundā cândū vedemū perversitatea cu care se desfigurēzā intențiunea cele mai curate și ingratitudinea cu care se respălătescū faptele și virtuțile acelorū omeni cari, în miđloculū unei activități continue și unei vieți agitate, se luptā cu cea mai mare sinceritate pentru a realiza unū principiiu noū, uā ideā mare. Istoria atestā în destulū ce recompense aū avutū asemene omeni. Principiele ce sēmenā acēstū omeni fructificā cu timpulū, și numai generațiunile viitoare culegū fructele lorū cele salutare. Geniulū apostolicū alū lui Gerson, apērāndū unitatea legilorū bisericii în contra egoismulū individualū alū papilorū și alū călugērilorū, și susținēndū principiele de ecitate în contra nedreptății, fu constrāndū se fugā în Austria ca se scape de persecuțiunea tiranicā. Cu tōte aceste principiele de moralē energicā, respāndite în discursurile și operile sele, urma se germinēze și se producā, prin efectulū lorū mo-

ralū, uā reformā în bisericā și în Statū.

Acēsta este istoria tutulorū invențiunilorū celorū mai importante; ele aū primitū în seclii urmātorii desvoltarea ce n'a pututū se le-o dea epoca contimpuranā. Acēsta este istoria tutulorū cugetārilorū celorū mari, destinate a descepta în sēnulū umanității uā nouā activitate pentru bine. Uā cugetare fecundā germinēzā cu încetulū, și nu ajunge la maturitate de cătū cu timpulū. Mai de multe ori încă cele d'antēiū efecte ale iei presintā contradicțiunea cea mai mare, cu natura și tendința sea; pare că ea catā se se purifice în miđloculū luptelorū felurite: neplăcutā contimpuranilorū, ea revarsā bine-facerile ei asupra posterității. Aceste reflexiuni se nu descurgiese pe bārbați cari represintā la noi principiiu democraticū și cari se devotēzā pentru justițiā și adevērū; ele din contra catā se-ī încuragiese și se-ī animeze. Dēca voimū ca se subsiste binele ce aspirāmū a fonda, și ca se producā efecte durabile, se opunemū forței noui resistinței, se consacramū vieța spre a consolida opera nōstrā, ca se supra-viețuiescā pentru fericirea posterității. După cumū acela care șadesce unū tēnerū stejarū n'are nicū uā speranță de a-lū contempla în tōtā magnificința sea, nicū de a ședea la umbra sea, totū astū-feliū acela care întreprinde ceva în interesulū patriei sele nu trebuie se accepte a reculege fructele. Cātā se se mulțāmescā cu mângāitōrea certitudine că binele ce face nu pere nicū uadatā. Cu tōte aceste se urmārimū cu perseverință realizarea unū principiiu, unei ideī mari, ori cătū de nefinvinse ar fi obstacolele ce întimpināmū în calea nōstrā. Christū prevedea că sānta sea doctrinā ar ocasiona dispute, resbele, resturnārī de imperie, și cu tōte aceste elū nu încetā a realiza opera sea divină și salutarā. Adese unū medicū, ce se scape vieța unui morbosū întrebuințēzā medicamente multū mai dure-rōse decātū morbulū.

Se cercetāmū acumū ce crime a comisū guvernulū actualū, în cătū se merite, din partea unorū omeni încriminārī și acușatiuni nedrepte. Este ore uā crimā, dacā bārbați de la putere aū strābātutū, cândū erau simpli cetățianii, întunericulū ce încingea fruntea ipocritulū și aū sinul-sū masca egoistulū perfidū care, sub velulū unui patriotismū calculatū, acoperea interese individuali? Noi credemū că nu. Este ore uā crimā, dacā guvernulū actualū, spre a satisfice opiniunea publicā și legitimele aspirațiuni ale fraților nōstri trans-Milcoveni, a presintatū Camerei legislative unū proiectū de lege pentru transferirea la Iași și unulū pentru reorganizarea Curții de Casațiune? Noi credemū că nu. Dacā guvernulū actualū, care este espresiunea fidelā a simțimintelorū și principielorū ce profesēzā Adunarea naționalē, se bucurā de deplina încredere chiarū a acēstei Adunārī, și dacā actele și politica lui aū fostū aprobate de acēstā Adunare prin douē voturi solemnele, acēsta pōte constitui uā crimā? Noi credemū că nu. În fine este uā crimā dacā națiunea s'a învrednicitā a vedea, sub acēstū guvernū, uā monedā naționalē, faptū prin care se atestā puterea suveranității nōstre? Noi credemū că nu. Cari suntū

dar crimele acestui guvern? De unde provine acea iritație pe care nimică nu o poate liniși? Acea dialectică Ciceroniană și același nou și neauzită genă de a blama în sistem parlamentari: *novum et inauditatum genus vituperandi*? Soluțiunea acestor chestiuni nu este anevoe de aflat. Pentru cel ce a studiat anima omenescă, falsitatea actuală explică în detaliu secretele falșității de altă dată. Astăzi ca și altă dată defectele cele mari ca și virtuțile cele mari sunt uneori de uă potrivă considerate. Omul ce merită dispreț este uneori de uă potrivă stămatu cași omul virtuos, a căru superioritate ofuscă pe unele suflete mici. Nu vedem chiar astăzi că de odiosă este în anima unui om culpabilă virtutea cea mai curată, și cum este încurajat și protegiat un om pervers și fără principie, pe când cel onest și cu principie statornică este persecutat și delăturat? În toți timpii ambițiunea, ipocrisia, spiritul de partidă, au conspirat în contra virtuții, francheții și devotamentului.

Noi iubim și respectăm toate acele persoane cari se disting prin virtuțile și talentele lor și cari posedă uă cultură intelectuală. Totuși însă nu putem ascunde că unele din asemenea persoane, dominate de pasiuni, ambițiune și egoism nu vedem în jurul lor de cât numai reul, și au tristul obicei de a censura și critica totu deuna măsurile guvernului, fără a voi se înțelegă că, printruă asemenea sistemă de opozițiune, procură reacțiunii ocaziunea cea mai favorabilă de a escita patimele cele înjosite ale nemulțămiiilor. Uă asemenea sistemă, înăbușește amorea patriei în anima lor și în cea-a a persoanelor care-i ascultă: victoria egoismului este acolo unde se stinge amorea patriei. Persoanele cari escelează prin cultura lor intelectuală, sciu mai bine de cât noi greutățile ce întâmpină un guvern spre a face se umble regulat și uniformă machina guvernamentale. Sferă circumscrisă în care trăim, ca cetățian, ca părinți de familie, nu ne permite d'a îmbrățișa de uădată, totu machina complicată a administrațiunii unui Stat, și cea-a ce reclamă conservarea diverselor iei părți. Unu paisagiu, privit din fundul unei văi, nu ne prezintă unu aspectu cu totu deosebitu de câtu dacă l'amu contempla din vârful unui munte? Patima de a critica totu este unu viciu comunu în țerile amenințate de primejdii. Amorul propriu rebela supunere și la lealitate, rupe lanțurile încrederii reciproce dintre popor și guvern. Soldații cari urmeză mișcarea unei mase de oameni fără a cunoșce dispozițiunea armatei lor nici pe aceea a inamicului, au ei dreptul de a blama mesurile generariului lor? Dece ei usurpă acestu dreptu, deca cuvintele lor slăbesc încrederea șefului lor, armata nu este învinsă înainte de a fi atacată?

Nobili acuatori ai guvernului actualu sciu mai bine de cât noi bine-facerile ce produce concordia între cetățeni. Concordia face unu popor tare și respectat în ochii străinilor. Dece dorim din animă prosperitatea patriei, se sacrificăm în interesul concordiei totu ce depinde de noi. Cine ar putea se numere și se depingă marele calamități la cari este espusă uă națiune? Morbur pestifere, ani de fomete, stagnațiune în comerț. Dar dintre toate calamitățile cea mai funestă este discordia și ura dintre partite. Atunci este agonia unei națiuni. Devotamentulu patrioticu proteje și con-

servă toate nobilele avantagii ale unu popor, luminile se, avuția sea, existența sea. Devotamentulu sinceru nu constă numai în a oferi averea și sângele nostru pe altarulu patriei; totu cetățenulu cătă se fă soldat. Acestu devotamentu constă în a combate pericolele păcii, egoismulu totu deuna gata a sacrifica onorea publică intereselor particulare. Este mai lesne de a ridica uă armată de soldați spre a învinge unu inamicu străin, de câtu uă armată de cetățeni spre a ataca viciuri naționale.

Terminăm articulu nostru, rugându pe nobili acuatori se abjure sistema periculoasă de a totu acusa; și acesta sunt datori a o face în interesul consolidării noilor noastre instituțiuni, a cărora sinceră aplicațiune este reclamată imperios și simplită de națiunea intrăgă. Uă asemenea sistemă de opozițiune duce mai de multe ori la consecințe triste și sterge din sufletulu națiunii nobilele aspirațiuni, concepute cu atăta intusiasm pentru realizarea unu viitoru mai fericit. Națiunea noastră, care n'a ajuns încă la acelu grad de cultură intelectuală, în cătă se potă distinge de uădată și fără șovăre binele de reu, și care, sub regimulu domnitoriului Cuza, a cădutu din deceptiune în deceptiune, potă cădea într'uă indiferență seă incredulitate politică, avându de efectu scepticismulu, care este morbul sufletulu cel mai teribil; și acesta s'ar putea întâmpla forte lesne, pentru-că rațiunea, care este facultatea cea mai nobile a omulu, admite mai voiosu ceea ce cade sub imperiulu simțurilor, și respinge cu țării ceea ce n'a trecut încă în domeniulu realității. Ei sunt datori a inspira în sufletulu națiunii totu încrederea ce cătă a avea în instituțiunile cu cari provedința și împregiurările a dotat patria noastră, și a pune cu sinceritate în serviciulu concordiei comune activitatea și inteligența lor. *Boni cives amicitiam inter se jungant, ne propter privatam discordiam Respublica male administretur.*

B. STILESCU.

SENATULU.

Ședința de la 19 Februariu 1868.

Președința P. S. Sele Mitropolitulu primatu.

În urma unor mici comunicări, d. ministru al lucrărilor publice răspunde la interpelarea făcută acum câteva zile în privința obiectelor trimise la expozițiunea din Paris. D. ministru dice că, Cloșca și alte obiecte despre cari s'a făcutu vorbă, sunt împrumutate guvernulu englez, după cererea și dorința sea de a fi espuse pînă la Apriliu la vederea publiculu englez. Așa de amatoru de antichități; că aceste obiecte sunt predate, prin luare de chitanță; obiectele însă particulare, trimise la expozițiune, sunt deja espuse de acolo, și voru sosi în curand; că nici unulu din obiectele particularilor nu s'au vëndutu, ci numai unele din obiectele Statulu s'au vëndutu după autorizarea și incuviințarea guvernulu.

Senatul se declară mulțămitu de acestu răspuns; d. Munteanu însă cere ca se i se arete în secțiuni dosarele care conțin acele chitanți.

După acesta se procede la discuțiunea asupra proiectulu de lege următoru:

ESPUNERE DE MOTIVE.

De indată ce s'a promulgat Codicele Civile, art. 150, carele lasă a se întrevede speranța și puțința unei căsătorii legale între veri și vere, cumnați și cumnate, a fostu obiectulu unei critici și alu unei desaprobari generale din partea mai întregi societăți Române. Potu dice că acestu articlu a însulțat orore multora, pentru că în adevăr acestu principiu este contrariu nu numai moravurilor austere, pure, sobre și seculare ale poporulu Român, dar și învederată contradicțiune cu canoanele noastre bisericesti de care trebuie se ținem seama, cu deose-

bire în acestu punctu, pentru că la Români religiunea a fostu națională și națiunea religioasă; cu alte cuvinte, au fostu și sunt strinsu legate una de altă.

N'a trecut încă doi seă trei ani de la punerea în lucrare a codiculu, și reulu a început a se simți. Ministeriulu acesta al justiției, prin care se facu cererile de dispensă prescise de art. 150 mai sus citat, a fostu pus în pozițiune a aprecia mai bine de câtu ori cine reulu și repeziunea cu care se propagă în societate.

În adevăr s'a vedutu casulu unde oameni betrani, căsătorii câte de două ori, avându câte 5 și 6 copii, cari după unu traiu de gece ani trecu numai în a deua căsătorie și-au lăsat femeia legitimă spre a se însoci apoi cu sora acestia, cu cumnata lor, (prin seducțiune), cari putea multu mai nemeritu a le fi nepotă de câtu soje legitima, de câtu mamă vitrigă a unor copii de uă vârstă cu dânsa. Dispensa civilă s'a refusat de Măria Sea, în considerațiunea imoralității ce înconjoară faptul. Biserica, după dreptulu ce-i dă Constituțiunea, a refusat benedicțiunea iei. Și astăzi uă asemenea căsătorie necalicabilă este isvorulu ce dă nascere unor copii, cărora nici bastardi nu li se potă dice.

De asemenea s'au vedutu casuri unde doiliulu a intrat în famili oneste și patriarcale prin oferte de căsătorii făcute de părintele fetei cătră june, ofertă primită de june în contra voinței tatălu se, ofertă care a avut de consecință luarea fetei din casa părintelu ei și introducerea ei într'uă viață ilicită, a cărei-a consecințe deastrose, și pentru indivi și pentru societate, este de prisos a le mai defini aci. Și cu toate aceste acesti doi tineri sunt veri buni, sunt ca și frați, căci sunt fi legitimi a doi frați adeverați.

Etă în adevăr cumu părintele junelui, în locu de a da bine-cuvântarea sea acestei căsătorii, (și scim că bine-cuvântarea părinților este temelia casei fiilor) o refusă prin uă petițiune adresată Măriei Sele Domnulu cu acesti termeni: „Și fiindu că ar pute cere de la Măria Vostră dispensă de căsătorie conformu art. 150 din Codulu Civilu, „vê rogă cu cel mai profundu respectu că, „luându în considerațiune dispozițiune art. 144 alu Codulu nostru Civilu, care proibă căsătorie dintre veri, precum este casulu „de faciă, ca bine-voindă a examina și duce la reu ce ar încerca sufletulu meu și alu „femeiei mele, cându s'ar tolera celebrarea „unei asemenea căsătorii, precum și reulu „ensemplu datu societății, care ca ori ce esemplu va fructifica, se bine-voiu a ordona „de a nu se celebra uă asemenea căsătorie „latre veri primari, frați între dînși, după „legile noastre bisericesti, și mai cu seama „după datinele patriarcale ale Romanilor.”

Cându vechii nostri legiuitori, civili și bisericesti au prohibit căsătorie între rude și alți apropiați, ei au avut în vedere de uă parte efectele cele rele ce nise asemenea căsătorii au chiar asupra genulu și a relațiunilor sociale, eră pe de altă parte menținerea încrederei a moralei și a bune cuviințe în familie. Suptu scutul acestei bine-făcătore prohibiții, relațiunile cele mai intime și familiare potă existe între bărbatu cu surorile nevastei se, între nevastă cu frații bărbatulu ei, între veri și vere, fără ca se însufe cel mai micu neastempêru nevastei, bărbatulu se părinților a doi veri de diferite sexe. Nu ar mai fi așa cându această barieră ar rămâne suprimată, fi prin prefacerea legei, fi prin dispensă.

Trebuie a închide calea reulu, trebuie a tăia oi ce speranță imoralității, licinței și perturbațiunii familiei, căci numai prin acestu chipu familia se va întări, eră societatea se va regenera.

Uă lege ce nu răspunde necesităților sociale și care nu este conformă cu tradițiunile și aspirațiunile morale ale societății pentru care este făcută nu va da de câtu fructe putrede și producătoare de nenorocire și sandale. De aceste considerațiuni de înaltă însemnătate sociale și morale ținându seama, guvernulu crede că art. 144 și 150 din Codulu Civilu ar trebui fi supuse la modificările enunciate în alăturatul proiectu de lege.

Ministru de justiție, *Anton I. Arion.*

PROIECTU DE LEGE.

Art. 1. La finele art. 144 din Codulu Civilu se va adăgi următorulu alineat: „Căsătorie între veri și vere, cumnați și cumnate este și rămâne cu deseversire po-priță după vechiulu obicei.”

Art. 2. Este și rămâne abrogat art. 150 din Codulu Civilu.

Ministru de justiție, *Anton I. Arion.*

Unii din dd. Senatori au cerutu ca d. N. Ionescu se bine-voiască a da deslușiri asupra monedei naționale, ca unulu ce a fostu delegat din partea Senatulu întră acesta.

D. Ionescu arătă că, din cauza unor împregiurări n'a pututu a-și implini misi-

nea cu care l'a onorat Senatul; din informări însă scie că cei-alți membri ai comisiunii: au închiătat unu procesu-verbal în această privință, și apoi adăgă că d-lui nu posedă cunoșcițele de himistru spre a putea constata calitatea și cantitatea monedei, și că din cauza acesta nu a pututu corespunde invitațiunii ministeriale și mandatulu ce i s'a datu de Senatu dar, pentru a satisfice curiositatea colegilor se, d. Ionescu a fostu adus la Senatu căle-va asemenea monede cumpărate cu de la sine.

Mai multu oratoru luându cuvântulu pentru și contra, d. Ion Manu, se miră că d. Ionescu și-a implinit misiunea în acestu mod, mărginindu-se numai în a aduce la Senatu căle-va monede, spre satisficerea curiosității colegilor se Senatori, și că cu acesta a făcutu ca Senatul se nu fiă respresintat la această operațiune, la care fusese chiatu de ministru.

D. ministru de interne arătă că moneda a fostu supusă analizei himice în Londra, și că ministeriulu posedă toate actele comisiunii esaminătoare prin care se constată că moneda este bună; că a luat măsuri de a se analiza și în țeră, spre a se face uă noe probă. Arătă apoi că este decis a o trimite spre analizare și chiar la palatul monedelor din Paris.

D. Ionescu crede că ar fi mai nemeritu a se trimite în analizarea unei comisiunii de himici, din Iași, de care nu ne lipsesc, și cu acestu modu lucrarea s'ar termina mai curand.

Ședința se redică la 3 ore, anunțându-se ca viitoare pe Mercuri 21 Februariu.

Citim în „La Enseñanza“ jurnalulu instrucțiunii publice din Spania No. 57, suptu redacțiunea d-lui Iuan Oñe.

„Dintre popoarele europene, Portugali și Români au învinsu scrupulele ce pre noi ne dețin, declarându obligatoriu învețământulu primariu, și D-deu ajutându, nu voru întârzi a ne proba că au făcutu prea bine.

Poporul român nu probă deja acesta, de și abia numai inscrist solemn în Constituțiunea sea cea declarațiune. În mișcolulu marel miscări didactice ce în acea țerisoră simpatică a primitu instrucțiunea în toate periodele se, instrucțiunea primariă este obiectulu, de unu timpu încoe, alu celei mai vii sollicitudin a guvernulu și a particularilor. De curand chiar ilustrele Domnitoru Carol de Hohenzollern, fundă, în parte cu spesele se, uă școlă normale în Bucuresci, destinată exclusivaminte la formațiunea de învețatori pentru sate. Și nemulțămitu cu atăta, nici cu a chielui mai totă lista sea civile spre a dota țera cu alte instituțiuni seă a îmbunătăți pre cele existente, se preocupă încă și de profesori, de șortea lor, fi deosebesce cu iubire, și pre cei ai noiei școle normale, după ce-i onoră cu asistarea la inaugurarea școlei, fi aședă la mēsa sea, și bine încapă la mesele principelor mesagerii luminei!

În Bucuresci s'a mai fundat de câtu-va timp și uă societate pentru instrucțiunea poporulu, care a reeșitu deja a stabili destule școle de adulți încapitală și în judecie. Mai putem adăgi că D. V. Ales. Urechia directorele instrucțiunii publice, face conferințe pedagogice; la cari convă pe învețatori cari aud din gura sea observațiunile ce a făcutu la expozițiunea universală asupra stărei instrucțiunii primariă, asupra metodelor și aparatelor de învețământ în țerile mai naintate. Sunt pre bine cunoscute renumele, activitatea și pasiunea pentru instrucțiune a d-lui V. A. Urechia, pentru ca se ne fiă lucru necunoscutu și d-lui în se ne scim că sunt pucini ce d-lui în clasele din care face parte. Dacea-a fi oferim felicitările și considerațiunea noastră precum suntem si-cură că i se oferă și de conetățeni se.

REUNTEA

FEMEIELORU ROMANE

PENTRU

AJUTORIUL LA ÎNVEȚATURA A FETEORU SERBACE ȘI ORPANE ALE POPORULU ROMANU.

Suptu acestu titlu s'a formatu la Iași uă asociațiune care a produsu deja unu rezultat imensu. Amă-

nuntele asupra scopulu acestei asociațiunii s'asupra mișcolcelor de întrebuințat pentru alu ajunge aflându-se în apelulu și statutele publicate mai la vale, nu ne rămâne de cât a lăuda nobilele inițiativă luată de iubitele noastre surori de dincolo de Milcov.

Domnele din Bucuresci voru încuragă și ajuta pe domnele de la Iassy, și de pe ambele țermuri ale Milcovulu, Române și Români își voru da mâna pentru salvarea copilelor României.

APELU

CATRA TOATE ROMANCELE.

Întâlnim adesea în calea noastră creature a bunulu Dumnezeu, copile în cea mai fragedă vârstă, acoperite de sdrēțe, cu picioarele gole pe gerulu cel mai mare, sfârșite de fomete și întindându mina în trecători, sau cu fragedulu lor corp, încovoiat suptu uă povară mai mare de câtu puterile lor. Acesta este PROLETARIATUL FEMEIESCU, care începe din fașă, și sfârșiasce cele mai de multe ori, (trecându prin toate suferințele și miseriile vieții omenesci), în ospiciile de caritate, îmbetrănite înainte de timp, și murind fără se fi îndeplinitu scopulu pentru care bunulu CREATORU le-a lăsat pe pământ. Acesta este PROLETARIATUL modernu în contra căruia civilizațiunea secolulu în care trăim se lupă cu vigoare și bărbăție. Isbuti-va societatea modernă a învinge, a înlătura acestu reu înspăimântătoru? Negreșitu: Încercările făcute pînă astăzi au datu rezultate mulțămitoare, și asociațiunile de tot felulu ce vedem prosperându la popoarele civilizate, sunt probe evidente despre triumfulu binelui în contra reulu, a luminei în contra întinerulu, a foloselor travaliului în contra vagabondagiulu și a miseriei ce rezultă dintr'insulu.

ASOCIAȚIUNEA sub denumirea: REUNIUNEA FEMEIELORU PENTRU AJUTORUL COPILEORU SERMANE, are și ea de scopu toamă luptă acestă: ASOCIAȚIUNEA în genere și comitetulu ce eleși au ales în specialu, își propune cându va începe a dispune de venitul fondurilor, conformu statulelor publicate mai sus, își propune, dicem, a cerceta în persoană bordeiulu văduvei și așermanulu, a scote copila din cunșpa vetrei și a miseriei, a o îmbrăca, a împera cărți și a-i înlesni mișcolce de a merge la școlă, acum de uadată și mai pe urmă a o aședă și în internate, cându veniturile voru fi îndeplătore.

Avem trebuință ore a mai areta aice rezultatele cele bune, folosele cele mari ce vă trage societatea intrăgă dintrăcestă umană și bine-fecătore ASOCIAȚIUNE? Nu scim cu toate că este în lume uă țeră, unu popor vigoosu, la care femeia este medică, profesore de clase primare, de gimnasia, de liceu și de universitate? Scim negreșitu că în Staturile-Unite femeia este profesionistă, și se redică la nivelulu bărbatulu prin instrucțiune și educațiune; scim, că Ea se urcă adese pe tribună și tinde a se emancipa prin drepturi politice. Și femeia s'a redi altu astu-fel uă acolo pentru că instituțiunile democratice sunt pline de viață și vigoare, pentru că instrucțiunea a ajuns a fi hrana de de toate țerile a fiă-căruia bărbatu și femeia.

La acesta tinde și REUNIUNEA FEMEIELORU PENTRU AJUTORUL COPILEORU SERMANE: A instrui femeia clasei nevoiașă, a o educa, a o meralisa prin urmare, și a face astu-fel uă jună instruită și meseriașă, nă consortă iubitoare și laborioasă, uă mamă duriosă, folositoare familiei și societății întregi. Pentru reușita acestei instituțiuni umane și bine-făcătore, facem noi astăzi apelul la generosulu concursu al Românelor de pretutindeni, și rugăm din totă anima pe Dumnezeu părinților nostri, și pe geniu celu bun al României, se ne vie întră ajutoriu, și opera va fi coronată cu succesulu celu mai strălucitu.

Președința Reuniunii MATILDA SIHLIANU.
Secretare: (ECATERINA TZONY.
(ELISA ROȘU.
MEMBRE: Veronica Niclea, Elena Corjescu, Natalia Lochman, Casandra Hazu, Anastasia Constandiniu, Elena Voinescu.
Casieră: D-ra ECATERINA TACU.

STATUTELE.

Art. 1. Noi sub-semnatele, considerând imperfecțiunile sistemului nostru de învețură pentru secolul femeiesc, considerând neputința individuală de ași căsca fiă-care copilă pre lângă învețura generală și să învețăm mai speciale, care se potă asigura un mijloc de trai onest și frumos, considerând pre de altă parte și marea miserie ce domnește în scumpa noastră patrie și toate relele ce decurg din ea, mai cu seamă pentru secolul nostru, ne-am determinat a forma și noi o societate pentru ajutorul și învețura fetelor Române mai serace și dotate cu talente deosebite și specialmente cu învețământul profesional și artistic.

Art. 2. Societatea noastră va purta numele de: Reununea femeilor Române pentru creșterea fetelor orfane române mai serace cu talente deosebite, (până când venitul ne va pune în stare a ajuta pe ori-ce-orfane serace).

Art. 3. Toate femeile române fărăosebire, cari vor lua parte și vor contribui pentru scopul reununii se vor numi membriale reununii: toate alte domne ajutătoare se vor numi membrii onorari; iar cari vor ajuta sporirea fondului reununii cu legate testamentare și cu sume mai însemnate pînă la 15 galbeni minimum se vor numi binefăetore reununii.

Art. 4. Ajutorele în folosul orfanelor se vor da și cușege, sau în bani, sau în lucruri de ori ce preț, ori și când și de ori și cine în mesura în care va trage anima și vor lăsa împregiurările pe fiă care a înlesni sorcea nenorocitelor orfane și serace.

Art. 5. Spre a înainta scopul reununii și spre a dirige trebile și cu mai mare progres, se va alege anualmente un comitet de 12 femei, dintre care una va ține locul de președinte, una de casieră, două de vice-președinte și alte două de secretare și protocoliste, care toate vor primi aceste însărcinări gratis în folosul orfanelor și a fetelor sărace.

Art. 6. Comitetul va dirige lucrările reununii spre sporirea folosului ei pentru orfane, după a sea datorită; va primi lângă bilanțurile ajutorele date, și trecându-le în protocolul va îngriji ca colectele în bani se se așeze fără cea mai mică întârziare pe interesul cu ipotecă de precu îndovuit sau și la case publice sicure; va păstra obligațiunile cari vor trebui se fiă intabulate singur numai pe numele „fondului reununii femeilor;” pentru mai mare securitate a orfanelor, se va sili a fiă starea, vîrsta orfanelor prin ajutorul cel mai nimerit, și va judeca după testimoniu întărite de vre uă autoritate publică, care orfane vor fi mai înainte se se ajute, cum și în ce mod, cate și în ce mesura, după cum adecă va sta raportul între numărul orfanelor și între venitul și colectele de ajutor. Mai încolo se vor nevoi a fiă canalul cel mai sigur spre a împărți orfanelor și fetelor serace ajutorul cât se va fiă.

Art. 7. În ziua sînților Michail și Gavril, comitetul va responde înaintea adunării generale a membrilor reununii de toate lucrările și foloșele ce a avut în favoarea orfanelor și fetelor serace: când atunci își va da socoteliile și și va depune însărcinarea ce a purtat înaintea membrilor reununii. Atunci adunarea va pași spre a alege comitetul anului viitoriu prin votare, care va pînă majoritatea adunării pre însințată de timpuriu de președinte, putându-se realege și foștii membrii ai comitetului, care prin stăruință, hărnicia și râvnă lor vor fi folosiți mai mult reununii, nealagându-se însă rude pînă la alți patru grade. Reclamarea absențelor nare loc.

Art. 8. Comitetul la sfîșitul fiă-cărui an, va da în public socoteliile cu deamîntul întru broșurică, unde se vor trece numele tuturor membrilor, cari au contribuit spre folosul reununii, împreună cu locul domiciliului și cu ce au contribuit fiă-care pe anul trecut; se va arăta capitalul întreg al reununii, securitatea și procentul cu care e așezat. După aceea se vor trece pe rînd numele fetelor orfane și serace, cari au primit ajutore, însemnând numele și locuința parinților lor,

precum și suma ajutorului dat fiă-careia în fine se va încheia socoteliile arătându-se pe scurt starea veniturilor și a cheltuelilor, precum și rezerva.

Art. 9. Fondul reununii va remana neatinș, și numai din interesele ce vor proveni din capitalele date cu dobândă se vor întrebuița trei părți spre ajutorul orfanelor numite, înșite de parinți și fetelor serace, era uă parte, se vor alătura la fond. Colectele fiă ute în bani spre scopul acesta era și se vor alătura la capital; era cele făcute în cari de învețură se în vestiminte se vor împărți între dînele. Colectele în materiale se vor preface în bani alăturându-se era și la fond.

Art. 10. După ce se va mări fondul reununii în timp de căi-va ani, acel fond se va preface în așezăminte filantropice de creșterea și învețura seracelor în toate ramurile atingătoare de secolul femeiesc cu privire la orfanele noastre cele lipsite de ambii parinți și la cele ai căror parinți trăind vor fi contribuit spre sporirea fondului reununii.

Art. 11. Fetele cele mai escelinți se vor întreține cu toate cele trebuitorie aici se înstreinate. Era altele se vor ajuta cu mai puțin.

Art. 12. Numai uă majoritate de două treimi din adunarea generală care se va întruni conform art. 7 din aceste statute, va putea face uă schimbare în aceste statute, urmându-se după formele dreptului de reunune.

[Sub-scrie]: Cleopatra Boteanu, Luisa Moiescu, Elena Crainic, Elena Istrati, Smaranda Branză, Ecaterina Istrati, Hersilia Istrati, Elisa Istrati, Aristia Popescu, Eugenia Ureche, Anna Stamatopolu, Maria Lupp, Anna Tatu, Elena Ciucă, M. Ionescu, R. Gavrilu, Sofia Costafora, Rucsanda Chirnișchi, Cornelia Emilian, Veronica Miclea, Matilda Siblianu, Elena Ionescu, Zoe Antipa, Efrosina Antina, R. Drăghici, C. Gregorescu, Aglae Tăutu, Efrosina Al. Ureche, Victoria Al. Ureche, Elena Miller, Margareta Miller, Elena Miller născută Verghy, Cornelia Columa, Elena Malinescu, Maria Macedon, Elena Baroși, Anastasia Constandin, E. Voinescu, M. Livadiu, N. Lochmann, M. Costin, Petit, născută Stamat. Lina Stroja născută Izvoranu, Zoe Tăutu.

Publicăm cu plăcere mai jos protestul ce ne trimite d. G. Missail, căci el are scopul salutar d'a biciui pe falsificatori. Cătu despre ce s'atinge de nlăturarea de cătră direcțiunea telegrafelor, a unor asemenea falsuri, nu vedem altă măsură de luat de cătu aceea d'a cere ca semnătura tuturor depeșelor se fiă legalisată de autoritate, și ori cine înțelege cuă asemenea măsură este peste puțință a se aplica la depeșele telegrafice.

19 Februaru 1868.

Domnule Directore general alii telegrafelor și Postelor.

În zilele trecute, primit de la d. Panait Ion, domiciliat în Ismail, uă telegramă prin care, ca răspuns la uă altă a mea, ce ar fi primită mi spune că: după chemarea ceă fac, plecă îndată la București și că mi mulțimesce totu uă dată, de bunătate.

Acastă depeșă m'a surprins foarte mult, căci eu numai aduc aminte se fiă corespundat vre uă dată, și tocmai prin telegraf, cu d. P. Ion. Iam răspuns dară la moment, d-lui P. Ion, că se înșelă; că eu nu iam chemat; ca se nu plece, căci cheltuieste în deșert. Totu-și, astă-și la 8 1/2 ore m'ezesc cu d. P. Ion acasă la mine. (Napucase a primi răspunsul meu).

Îi comunică cele ce v'elatez și d-v. Apoi venim la telegraf ambii; acolo aș fostu atât de obligent, d-le directore, a ne arăta originalul depeșei — care se constată în fișța noastră a tuturor, că nu este nici scrisă nici supscrisă de mîna mea. Teostul acei depeșe, făcută, ca din partea mea, portă coprirea următoare:

„Panait Ion, Ismail;

„Am reușit: pornesc urgent București. Întrîndăre este în desavîntaj. Voescu se îl vorbesc în persona”.

Declară de falsă de apocrifă, d-le directore, acastă telegramă, precum și ori ce alte depeși s'ar fi aduși și expeditu pe numele meu, și cari nu vor fi scrise se subscris de mine ca director alii ministerului justiției se ca simplu particular.

Lasă răspunderea tuturor consecințelor asupra autorilor falsurilor. Aș fi făcutu acesă mai de mult de sciam, dară acum am aflat.

Primiți, v'el rog, d-le directore, asigurarea preă deosebite mele considerațiuni.

G. Missail.

BIBLIOGRAFIA.

Între multele cauze cari paraliză progresul învățământului în școlile noastre, este, fără contestare, și lipsa de cari didactice bine condiționate, cari se facilite învățământul de ori ce grad. Aparițiunea d'era a unei cari școlastice, care întrunește toate calitățile ce se cer de la uă carte didactică bine condiționată, este un fenomen îmbucurătoriu pentru toți care doresc progresul instrucțiunii în școlile noastre. Uă asemenea carte salutăm cu plăcere în Gramatica Litino-Română elaborată de d. profesore, I. Badulescu pentru usul claselor I. și II. Gimnasiali și liceali și autorizată de consiliul superior alii instrucțiunii publice. Autorele prin acastă operă ne da uă via probă, că prin esperința făcută în curs de mai mulți ani ca profesore a nimerit metodelu cel mai înlesnitor pentru învățarea acestei limbe clasice. Scopul, ce l'a avut în vedere autorul la elaborarea acestei Gramatică, a fost de a uni teoria cu practica. Astu-fel simplu înșirare a formelor și a regulilor limbei este numai un schelet greșos, pre care toate leșionele a celei limbi se sunt în stare de alii împlea spre a-i da întregimea și frumșia naturală. În privința acastă ecă ce dice autorele în prefațiunea primei edițiuni: „Scopul învățământului elementar este și trebuie se fiă, a introduce pe scolar în materia limbii pre uă cale cătu se pote mai scurtă și mai sigură; a-i face se înțeleagă, se învețe și se aplica bine formele și regulile gramaticale și totu uă dată a le procura și uă copă de vorbe. Simpla memorare și recitare a acestor forme și reguli nu numai că nu descăpă, nu desvôltă și nu vivifică facultățile spirituale ci din contra le tîmpesc, le amortesc. Așă d'era ca Studiul Gramatică se producă fructe îmbucurătoare și se corespundă adevăratului scop practicu, este neapăratu necesariu, ca formele și regulile întipărite uă dată în memori se trecă în suc și în sânge (în succum et sanguinem), ceea ce numai așă se pote, decă scolarii, îndată ce au învețat formele și regulile, le vor și aplica prin exerciție continue traducend din latina în româna și din româna în latina. Aceste exerciții tîmpesc se conțină numai astu-fel de forme, pre cari le au învețat scolarii, prin urmare le cunosc. Dreptu aceea este indispensabilă că îndată la începutul gramatică se se pune unele forme ale verbulu, ca astu-fel, învețand scolarii mai înainte aceste forme, se fiă în stare, când vor a-junge la declinațiuni, de a putea traduce din trua limbă întralta. Esperința de toate zilele a demonstrat iu cel mai evident mod, că învățământul în penere și în specie cel elementar trebuie se procedă mai mult întrun modu practicu de cătu teoreticu, adică mai mult prin exemple de cătu prin regule, căci e constatatu că cei mai mulți scolarii (și mai cu seamă dintre începători), cu toate că știu se recite forte bine toate formele și regulile gramaticale, tutuși când trebuie se le aplica, comit uă mulțime de erori chiar în contra acestor regule. Și de sigur, cauza nu este alta de cătu că învățământul mai mult mecanicu și că formele și regulile cele abstracte nu se clarifică printrun șir de exemple, în cari exercitându-se scolarii se fiă în stare a aplica bine formele și regulile învețate, și cu modul acesta nu se observă frumșă și preă adevărată masimă a lui Seneca: „Longum iter per praecepta, breve et efficax per exempla.” Mai departe e constatatu că scolarii nu numai că nu învețu bu-

curos formele și regulile cele abstracte, ci din contra au uă aversiune, unu disgustu pentru totu de e abstract, și că le place a se ocupa mai bine cu cele concrete. În fine e constatatu încă că partea formală a gramatică nu se pote înveța fără cunoștința unor regule sintactice, de cătu numai întrun modu forte neperfectu din care cauză cele mai practice și mai metodice Gramatică conțin în partea formală și cele regule sintactice, cari sunt neapăratu necesarie pentru a putea înțelege și aplica bine partea formală.

Noi citim cu totă atențiunea acastă gramatică, am vedutu cu mare plăcere, ca planul, dupe care se elaborat e cel mai nimerit și mai corespundător spre a se a-junge scopul ce și l'a propus autorele ai că executarea lui nu lăsa nimic de dorit. Cătu se pote de practicu ni sa păruț idea autorele de a împărți materia în două părți, și astu-fel a fi în mîna scolarilor începători din clasa I. unu manualu care se conțină numai regulele generale și formele regulare, era din cele neregulare numai pre acele, cari sunt neapăratu necesarie scolarilor din acastă clasă: excepțiunile însă cu toate iregularitățile atatu la nime cătu și la verbu, cari în latina sunt destul de numeroșe, se se trateze în partea două destinată pentru clasa II. Uă împărțire, ce de sigur înlesnesce forte multu învățământul în aceste clase. Mai departe am contatatu cuă via satisfăcțiune că autorele sa ferit precătu a fostu cu puțință de a nu îngreua pe scolar cu învățarea prea multor regule și diștițiuni abstracte, așă s. e. am vedutu că formarea timpurilor derivate nu este tratată ca în alte Gramatică, în care se află pusă înaintea conjugățiunilor și întrun modu cu multu mai practicu și mai metodicu, puiduse în conspectul conjugățiunilor după fiă care timpu derivat și regula formațiuni lui. Asemenea a îngrijit autorele ca materia se fiă așezată și ordonată astu-fel, în cătu se se înfățișeze privire întrun modu cătu se pote mai învederat și mai ușor de cuprinsu cu vederă. Declinațiunile, adjectivele numerali și determinative, conjugățiunile etc. sunt așezate întrun ordine simetricu. În fine desvôltarea sistematică a părților cuvîntului atatu a celor regulare cătu și a celor neregulare și enumerarea tuturor formelor, la cari sunt supuse unele vorbe, nu lasă nimic de dorit în acastă privință. Astu-fel s. e. declinațiunea a treia, care ca declinațiune primitivă, presintă cele mai multe dificultăți din cauza schimbărilor ce au suferit vorbele la acastă declinațiune în formarea nominativului din rădăcina casurilor oblice, e tratată și desvôltată cu atata claritate, în cătu face se dispară totă dificultățile, era resumatul de la fine arătu în pucine cuvinte cari substantiv au genitivul pluralu în um și cari în um; asemenea sa arătu și la adjective cari dintre imparisilabe au ablativul în e și cari în i.

În partea a două scurta teoriă asupra formațiunilor primitive, ce precede verbelor neregulare la perfectu și la supin, învederă, întrun modu forte chiar, formarea conjugățiunilor dintrun singură conjugățiune primitivă, care este a treia. Verbele neregulare la perfectu și la supin sa clasificat după terminațiunea perfectului, era nu după presintelui. Terminațiunile la declinațiuni, la conjugățiunile verbelor regulare precum și la perfectul și supinul celor neregulare, spre a se înfățișă privire întrun modu mai învederat, sa arătu prin caractere diferite de cele ale rădăinei.

Dar meritul cel mai mare alii acestei gramatică, și care trebuie luat mai cu seamă în considerațiune, este metodu teoreticu, care nu lasă ca scolarii se învețe formele și regulile cele abstracte numai întrun modu mecanicu; ci i deprinde a le și aplica printrun mare număr de exerciții de traduce dintrun limbă întralta, ce se află la fiă-care parte de cuvînt, și dintre cari cele Române, pentru facilitarea traducănei, în cea mai mare parte sunt uă copă a celor latine ce le preced, se înțelege cu oșșicare modifiățiuni. Mai departe că conține toate cele regule sintactice, cari sunt neapăratu necesarie spre a pute înțelege și aplica bine formele învețate atatu la nime,

cătu și la verbi. Astu-fel vedem cu mare plăcere, că îndată la declinațiunea I sa arătu părțile neapăratu necesarie ale propozițiunei simple pure, sa arătu funcțiunea fiă-cărui casu în propozițiune, prin urmare, propozițiunea amplificată: era la conjugățiuni sa inserat toate regulele ce trată despre usul modurilor, ca astu-fel scolarii, după ce vor termina partea întâia, se fiă în stare de a traduce din Latina și bucăți întregi, astu-fel, fără cunoștința acestor regule, cum ar fi posibilu ca scolarii se pote traduce cu bunu succes din cărțile de lectură prescise pentru aceste clase. Exercițiile de traduce, pe lângă aceea ca procura scolarilor uă d'aprove cunoștință despre structura limbii latine, mai au încă și acelu merit că fiă se aprofunde mai multu studiul limbii lor materne, i deprind a cugeta și a se ocupa necontentit. Numărul cel mare alii substantivelor și adjectivelor de la declinațiuni, alii verbelor de totă speca puse înaintea exercițiilor de traduce, alii verbelor simple cu compusele lor și arătarea diferitelor sensuri suplinesc lipsa de vocabularie și scutesc pe scolarii, mai cu seamă pe cei lipsiți de mijloc, de a și procura numai decătu asemenea cari ce, din nenorocire, la noi sunt forte scumpe, ci fiă pînă în plăcută pozițiune ca, și fără ajutor, se și pote procura acea-a copă de vorbe ce este neapăratu necesariu la învățura unei limbi străine. În fine arătarea cantității silabelor, executată cu atata îngrijire în edițiunea a două, va face ca scolarii, încă de la început, se și însușiască adevăratu pronunțare a limbii latine și se evite acea pronunțare barbară ce este atatu de lătu în școlile noastre secundare; era scurta introducere în sintaxă ce se află la finea părții a două și care trată și desvôltă propozițiunea simplă pură, propozițiunea amplificată și cea compusă cu toate părțile lor și pe cari scolarii le cunosc încă din Gramatică Română, le arătu toate acestea și în Latina. Noi, recunoscend frumșele calități ce le are acastă Gramatică, care este totu uă dată și vocabulariu și carte de traducăni din Latina în Română și vice-versa, ne măgulim cu speranță, că cu modesta noastră părere, ce ne am dat despre meritul ei, va armonia și opiniunea tuturor celor cunoscători, cari sa ocupat cu studiul pedagogiei, metodice și alii didactice. Terminăm dară recomandându-o cu căldură tuturor doritorilor de a se folosi de densa, era mai cu seamă domnilor profesori, și, în interesul instrucțiunii, dorim din animă ca se se introducă în toate școlile noastre secundare.

O. Spinazzola.

PRIMARUL COMUNEI BUCUREȘTI.

Prin însințarea cu No. 616 de la 23 Ianuariu am arătu că, după aliniatul 3, de la Art. 1 din Regulamentul pentru menținerea curățeniei în Capitală, dd. proprietari seuri chiriși, sunt dator a curăți noroiulu, zăpada se ghețu de pe trotorii în dreptul proprietății d-lor, și a o așeză în grămeți între trotorii și stradă, spre a se ridica de carele Comunal, am arătu că acastă măsură se vede cu totul neglijată, și am cerut ca în termen de șapte zile dd. proprietari seuri chiriși, se se conforme dispozițiunilor din menționatul regulament; cu părere de reu însă, vedu că în mare parte acastă măsură nu sa pus în execuțiune și fiind că din cauza ghețu ce se află actualmente pe trotore, se aduce împedicare și chiaru pericu circulațiunei pietonilor, sub scrisul pentru ultima oră, invită pe dd. proprietari seuri chiriși, ca pe dată și fără mai multă întârziare, se pună în lucrare tăierea ghețu de pe partea de trotorii de din naintea proprietății d-lor, conformu dispozițiunilor din menționatul regulament, căci la casu contrariu voi fi nevoit a recurge la mijlocele prescise de lege.

Primarul C. Panait.

No. 1302, 1868, Februaru 14.

CASE DE INCHIRIAT. Casele D-lui Nicolae T. Opreanu în...

Praha Livezi de Fântâ și ar... se arondă de la Sf. Ghe...

DE ANGAGIAT UA MAȘINA pentru bătut PORUMBUL. Do...

DUOI CAI mri și tineri, albi din nașcerea rusă engleză...

DE ARENDAT Moșia Cepturași Plaiu și Districtu Buzou cu par...

DE VINȚARE, Semința de Tutanu Turcescu Iniega în Bucu...

HOTELULU numit de Bucu... din Orașul Plocoșii se in...

DE INCHIRIATU, de la Sîntul Gheorghie uă case cu doue e...

dresa la proprietarul lor A. Bo... rolul, aciași ulița No. 36.

CASELE nătra părințești din mahalaua Biserica Eni, sunt...

DE INCHIRIATU. Casele mele din mahalaua Sf. Sava în care...

DE INCHIRIATU casa No. 18, strada Verde, suburbia Popa...

DE INCHIRIATU și VINȚARE doue perechi case cu doue e...

SE INCHIRIADE de la Sf. Gheorghie viitorii casele din strada...

căniă cu beci de desupțu, și ide... curile ei. Amatori se pot...

PENTRU SAMANATULU DE POMI, legume de grădini, Tri...

PRAVALIA în care este maga... sinul d-lui Gligore Boursan str...

menū de trei ani. Doritori se pot... adresa la ori ce oră, la Magasi...

UA Damă germană cunoscând... limba franceză, germană și di...

1000 GALBENI sunt de dat... cu dobândă, cu ipotecă. Strada...

Table with multiple columns: BURSA VIENEI, MISCARILE PORTURILORU ROMANIEI, OBSERVATIUNI METEOROLOGICE. Includes market prices and weather observations for 2 Martiu.

PROPIETATEA mea ce uă posedam... de laanul 1849 cu actul No. 201 și care...

PULBERE I'E RO-MANGANICU DE BURIN DU BUISSON. Apr oia e prin Academia de Medicină din Paris.

PILULE DE JODURU DE FERU ȘI MANGANESIU DE BURIN DU BUISSON. Aprobate prin Academia de Medicină din Paris.

DRAGEURI DE LAI TATU DE FERU ȘI DE MANGANESIU DE BURIN DU BUISSON. Aprobate prin Academia de Medicină din Paris.

ANUNCIU IMPORTANT a est de sub-presă ALMANAHU AMERICAN PE 1868. Cu o colecție de date istorice Române...

ANUNCIU. Casele mele din Tur... nu-Severinului, mobilate cum...

Recomandă Onorabilului Publicu depositul meu cel u mai mare, de șese feluri de pălării...

DE VINZARE. Cu pogonu sêu în totalu, uă moșia de câmpu, pe apa Ialomitel...

LA MAGASNIULU DIM. STAICOVITS. Au sosit STRIDIU MARINATE NB. Se ascêptă pentru post mai multe mețelicuri de Mare (Havaricale).

PASTILLES DIGESTIVES DE LACTATE DE SOUDE & DE MAGNESIE DE BURIN DU BUISSON. PHARMACIUTA LAUREATU DE LA ACADEMIA IMPERIALU DE MEDICINA DIN PARIS.

ANUNCIU. Tote persoanele care voru avê de vințare antiçhități și mai alesu Romane, Grecesci, Byzantine, Germane, Franceze, Orientale Române, Iaponeze, Chinezești, anume Tablouri și Statue...

GUARANA. Preparație a Farmaciștilor E. A. I. Prințului Napoleon. GRIMAULT și C. DIN PARIS.

DE INCHIRIAT de la sf. Gheorghie, apartamentul de casu alu caselor din podu mogoșoi în fața pieței Ministeriului de Financie...

CASSE DE FER. sicure în contra focului și a spargerii pentru conservarea de banii și documente, singuro premiata la Exposițiunea din Paris...

De Vênzare în Orașul Turnu-Măgurele. O prăvăliă cu două odăi în dosulu ei și case d'asupra primniți cu boltă dedesupțu avind în dreptulu ei erăgi 2 odăi...

Articole trebuincose Casi pentru post IOANA NGHELESCU Calea Mogoșoe vis-à-vis de Palat. Anunțu respectuos, pe înalta nobilitate și onor. public, că pe lângă celelalte articole ce posedă, se găsește asortat și cu următoarele articole pentru post, precum: Halva de Andrianopolu în cutii de diferite mărimi, Caracatiță, Mănatărci, Melci de Transilvania, Icre de Chefal, de Stincă și Icre negre de Taigan, Măslina dulci, Ulei de Brașov și Unt de lemnuri franțu-dești de Luca și grecesc, Homarđi, entiere și Homarđi à l'huile, Rahat de Sira cu diferite miroșuri, Churmale pe ramuri în buchete și cu ocaua, Struguri de Malaga și Prune d'ente calități Imperiale, Smochine și Stafide la cutie, etc. — Promițând tot-d'ua-data pe lângă prețuri moderate, serviciul prompt și ouest. Se recomandă încă domnilor Agricultorilor, că au sosit și se află de vințare semința de Lutern de cea mai bună calitate și de Tutun turcesc Iacu. IOAN ANGHIELESCU.